

RAAP-RAPPORT 7018

Plangebied Kenzenstraat 40 te Steyl, gemeente Venlo

Archeologisch vooronderzoek: een bureauonderzoek en
inventariserend veldonderzoek (verkennend booronderzoek)

Archeologie | Cultuurhistorie | Erfgoed

Colofon

Titel: Plangebied Kenzenstraat 40 te Steyl, gemeente Venlo. Archeologisch vooronderzoek: een bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek (verkenkend booronderzoek).

Versie: 02-02-2024

Auteur: [REDACTED]

Projectcode: STEYK2

Bestandsnaam: RAAPrap_7018_STEYK2_

Autorisatie: Dr. M. Verhoeven

ISSN: 0925-6229

RAAP

Leeuwendeldseweg 5b

1382 LV Weesp

Postbus 5069

1380 GB Weesp

Telefoon: 0294-491 500

E-mail: raap@raap.nl

Website: www.raap.nl

© RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V., 2024

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V. aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

Samenvatting

Inleiding

In opdracht van Bureau Leefomgeving BV heeft RAAP in februari 2024 een archeologisch vooronderzoek in de vorm van een bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek (verkennend booronderzoek) uitgevoerd voor het plangebied Kenzenstraat 40 te Steyl, gemeente Venlo te Steyl in de gemeente Venlo (figuur 1). Het onderzoek vond plaats in het kader van een omgevingsvergunning voor de sloop van een bestaand woonhuis en de bouw van een nieuw woonhuis.

Resultaten

Het plangebied ligt in de Formatie van Beegden, die bestaat uit grindige rivierafzettingen van de Maas welke afgezet werden vanaf het laat plioceen t/m het holoceen. Op de geomorfologische kaart en de bodemkaart is het plangebied niet gekarteerd vanwege de ligging in bebouwd gebied. Het gebied ligt op een dalvlakteterras, 200 m van de huidige loop van de Maas verwijderd. Het booronderzoek heeft uitgewezen dat er een opgebracht pakket van wel 2,1 tot 3,7 m is aanwezig is, met daaronder direct de C-horizont.

In een straal van 250 m rondom het plangebied zijn er zes vindplaatsen. Vier hiervan betreffen Romeinse vindplaatsen. Het gaat meer bepaald over een Romeinse weg, een pottenbakkerij/oven en de vondst van aardewerk. De ligging van de Romeinse weg in Venlo is onzeker. De pottenbakkerij, bestaande uit twee ovens en veel Romeinse keramiek waaronder potten en een schaal, werd in 1936 aangetroffen en bevindt zich op 40 m van het plangebied. Het is ook mogelijk dat het over een pannenbakkerij gaat. Direct grenzend aan het plangebied is ook een neolithische bijl gevonden.

Op het kadastrale minuutplan uit de periode 1811-1832 is het plangebied deel van drie verschillende percelen. Direct ten noordwesten en aan de andere kant van de hedendaags nog bestaande Kenzenstraat is bebouwing aanwezig. Op de topografische kaart uit 1850 is duidelijk dat het plangebied op de flank van een hoger gebied ligt. In de volgende decennia, en vooral vanaf de 20ste eeuw, wordt de omgeving steeds dichter bebouwd. Het plangebied zelf werd pas in 1962 bebouwd met één woning, die er nog steeds staat (maar gesloopt zal worden).

Er gelde een hoge verwachting op de aanwezigheid van vindplaatsen van jager-verzamelaars en landbouwers, vooral van de Romeinse tijd. Nadat uit het veldonderzoek bleek dat de bodem sterk verstoord en opgehoogd is, werd de verwachting bijgesteld zodat er geen archeologische resten meer verwacht worden.

Advies

Op basis van de resultaten van dit onderzoek blijkt dat in het plangebied zeer waarschijnlijk geen archeologische resten meer voorkomen. Daarom wordt in het kader van de voorgenomen bodemingrepen geen vervolgstap uit het proces van de Archeologische Monumentenzorg (AMZ) noodzakelijk geacht.

Inhoud

Samenvatting	3
Inhoud.....	4
1 Inleiding	5
1.1 Kader	5
1.2 Administratieve gegevens	8
1.3 Doel- en vraagstelling	8
2 Bureauonderzoek	10
2.1 Methode	10
2.2 Aardkundige situatie	10
2.3 Archeologische gegevens	15
2.4 Historische situatie	18
2.5 Huidige situatie	19
2.6 Toekomstige situatie	21
2.7 Gespecificeerde archeologische verwachting	22
3 Veldonderzoek	24
3.1 Methode	24
3.2 Resultaten	24
3.3 Archeologische relevantie	25
4 Conclusies en advies	26
4.1 Conclusie	26
4.2 Advies	27
4.3 Tot slot	28
Literatuur	29
Websites/Digitale bronnen	29
Overzicht van figuren, tabellen, bijlagen en appendices	30

1 Inleiding

1.1 Kader

Aanleiding

In opdracht van Bureau Leefomgeving BV heeft RAAP in februari 2024 een archeologisch vooronderzoek in de vorm van een bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek (verkennend booronderzoek) uitgevoerd voor het plangebied Kenzenstraat 40 te Steyl, gemeente Venlo te Steyl in de gemeente Venlo (figuur 1).

Het onderzoek vond plaats in het kader van een omgevingsvergunning voor de sloop van een bestaand woonhuis en de bouw van een nieuw woonhuis.

Juridisch en beleidskader

Het uitgangspunt voor dit onderzoek wordt gevormd door het wettelijk en beleidsmatig kader voor de ruimtelijke ordening en monumentenzorg. De gemeente is de bevoegde overheid die een besluit zal nemen over hoe om te gaan met de eventueel aanwezige archeologische waarden.

Op de archeologische beleidskaart van de gemeente Venlo (figuur 2) ligt het plangebied in twee beleidscategorieën (Van Dijk, 2007). Het grootste deel ligt binnen de begrenzing van een archeologische vindplaats waarbij geldt dat ingrepen dieper dan 40 cm -mv en groter dan 0 m² onderzoeksplichtig zijn. Een klein deel ligt binnen een zone met zeer hoge archeologische verwachting waarvoor de maten 40 cm -mv en 100 m² bedragen.

Deze voorschriften zijn verankerd in het bestemmingsplan van Venlo. De omvang van de bodemingrepen bedraagt ongeveer 170 m² en de diepte van de ingrepen bedraagt meer dan 300 cm – mv. De ingrepen zijn daarmee groter dan de vrijstellingsgrenzen. Een archeologische onderbouwing met betrekking tot de eventuele aanwezigheid van archeologische waarden is daarom verplicht conform het vigerend beleid.

Kwaliteitsborging

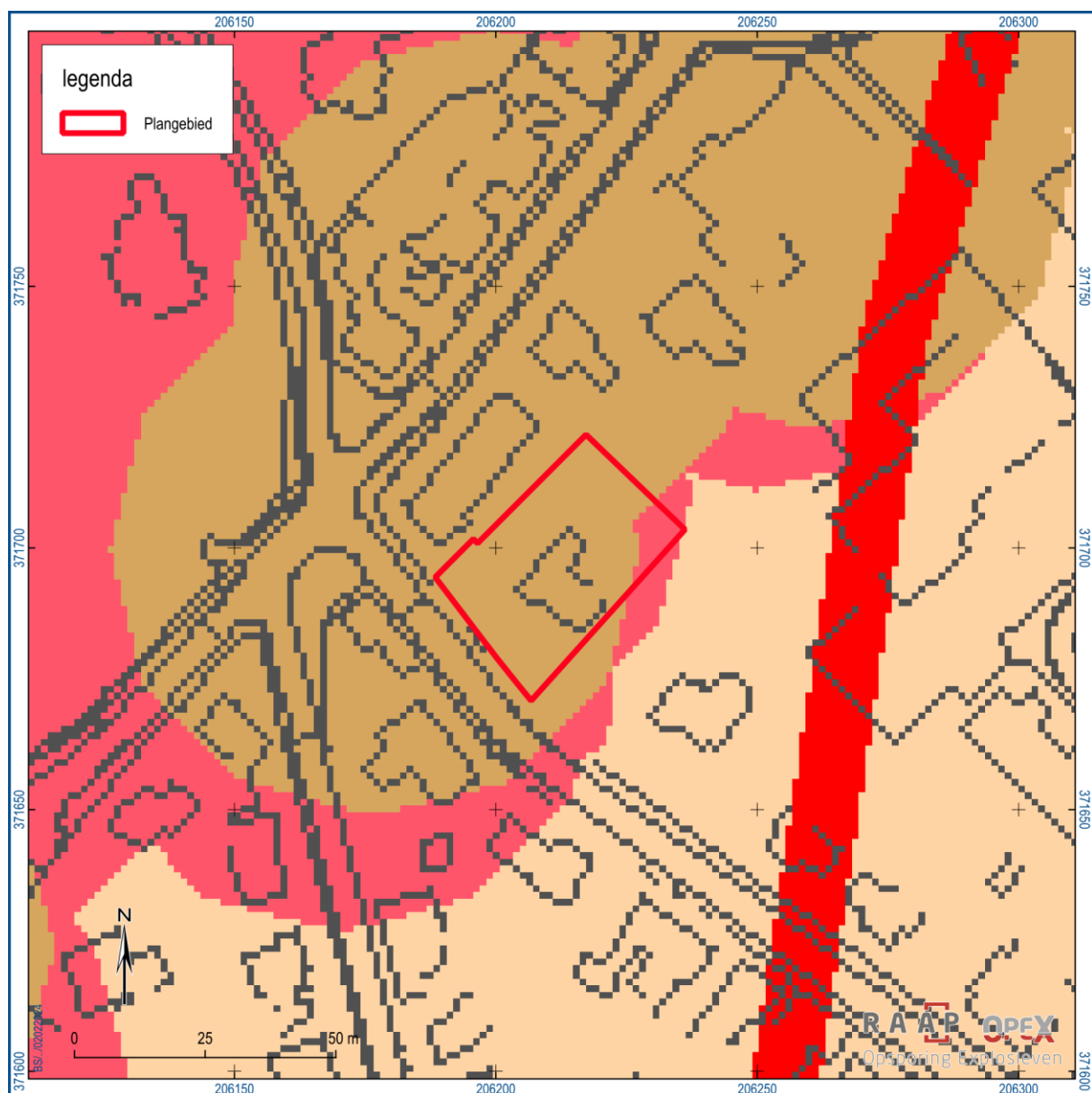
De werkzaamheden zijn uitgevoerd onder certificaat BRL SIKB 4000, conform artikel 5.4 van de Erfgoedwet. Het onderzoek is uitgevoerd volgens de normen van de archeologische beroepsgroep. De Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA, versie 4.1), beheerd door de Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer (SIKB; www.sikb.nl), is door de minister aangewezen als norm.

RAAP is gecertificeerd voor de protocollen 4001 Programma van Eisen, 4002 Bureauonderzoek, 4003 Inventariserend veldonderzoek (landbodems), onderdelen proefsleuven en overig, alsmede 4004 Opgraven (landbodems).

Zie bijlage 1 voor de dateringen van de in dit rapport genoemde archeologische perioden.

Figuur 1. Aanduiding plangebied. Inzet: ligging in Nederland (ster).

Figuur 2. Uitsnede gemeentelijke archeologische beleidskaart Venlo (Van Dijk, 2007). Bruin: begrenzing vindplaats; diep roze: zone met een zeer hoge archeologische verwachting; beige: zone met een hoge of middelhoge archeologische verwachting; rood: verwachte ligging Romeinse weg.

1.2 Administratieve gegevens

Type onderzoek	Bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek (verkennend booronderzoek)
Opdrachtgever	Bureau Leefomgeving BV
Bevoegde overheid	Gemeente Venlo
Plaats	Steyl
Gemeente	Venlo
Provincie	Limburg
Centrumcoördinaten (X/Y)	206211/371695
Toponiem	Kenzenstraat 40
Kadastrale gegevens	TGL00, sectie A, perceelnummers 6019 en 7179
Oppervlakte plangebied	1158 m ²
Afbakening onderzoeksgebied	Tijdens onderhavig onderzoek is het plangebied inclusief een zone van 250 m rondom het plangebied onderzocht.
Onderzoeksperiode	Februari 2024
Uitvoerder	RAAP Zuid
Projectleider	
Projectmedewerkers	
RAAP-projectcode	STEYK2
Archis-onderzoeksmeldingsnummer	5503345100
Beheer en plaats documentatie	RAAP regio Zuid te Weert en op termijn het provinciaal depot, Archis en e-depot.

Tabel 1. Administratieve gegevens.

1.3 Doel- en vraagstelling

Het doel van het bureauonderzoek is het opstellen van een gespecificeerde archeologische verwachting aan de hand van verzamelde informatie over bekende en verwachte archeologische resten. Het inventariserend veldonderzoek (verkennende fase) heeft tot doel de archeologische verwachting voor het gebied te toetsen door de geo(morfo)logische en/of bodemkundige opbouw en eventuele bodemverstoringen in kaart te brengen. Deze onderzoeksfases zijn onderdeel van het traject van archeologisch vooronderzoek dat als einddoel heeft de archeologische waarde van het terrein, dan wel de archeologische vindplaats vast te stellen.

Hiertoe is een aantal onderzoeksvragen geformuleerd:

- Hoe ziet de geo(morfo)logische en/of bodemkundige opbouw van het plangebied eruit?
- Welke gegevens met betrekking tot archeologische complexen in en rond het plangebied zijn reeds bekend?
- Wat was het historisch landgebruik van het plangebied en wat is het landgebruik nu en wat is de invloed daarvan op de (verwachte) archeologie en (bodem)gaafheid?

- Wat is de gespecificeerde verwachting ten aanzien van nog onbekende archeologische waarden in het gebied?
- Komt de geo(morfo)logische en/of bodemkundige opbouw in het plangebied overeen met hetgeen op basis van het bureauonderzoek verwacht werd?
- Dient op basis van de resultaten van het veldonderzoek de gespecificeerde archeologische verwachting te worden bijgesteld?
- Waar en op welke diepte bevinden zich de archeologisch interessante lagen?
- Is de bodemopbouw in het plangebied zodanig (intact) dat archeologisch vervolgonderzoek zinvol is?

Algemeen

- Wat is de invloed van de toekomstige inrichting op eventuele archeologische resten?
- Op welke wijze kan bij de planvorming met archeologische resten worden omgegaan?

2 Bureauonderzoek

2.1 Methode

Het bureauonderzoek dient ervoor om – op basis van verschillende bronnen – inzicht te krijgen in de genese van het landschap, de bodemopbouw en de sporen die het menselijk gebruik in de loop van de tijd heeft achtergelaten. Met behulp van deze gegevens wordt een gespecificeerde archeologische verwachting opgesteld.

Naast de conform de KNA verplichte bronnen is door de gebiedsexperts van RAAP een beredeneerde keuze gemaakt uit betrouwbare bronnen die voor de archeologische verwachting relevante informatie bevatten (zie bijlage 2 voor de motivering). Daarvoor is gebruik gemaakt van de landelijk en voor RAAP digitaal beschikbare archieven. Voor de beschrijving van de historische situatie is gebruik gemaakt van hiervoor relevante informatiedragers. Voor de actuele metadata van de verzamelde gegevens (gemeente, plaats, etc.) wordt verwezen naar het van toepassing zijnde data-archief.

2.2 Aardkundige situatie

Het plangebied ligt in de Formatie van Beegden, die bestaat uit grindige rivierafzettingen van de Maas welke afgezet werden vanaf het laat plioceen t/m het holoceen.

Op de geomorfologische kaart (Koomen en Maas, 2004) is het plangebied niet gekarteerd vanwege de ligging in bebouwd gebied (figuur 3). Rond het bebouwd gebied wordt er steeds gesproken van een dalvlakteterras waardoor deze geomorfologische beschrijving doorgetrokken wordt naar het plangebied. Het plangebied ligt op 200 m van de huidige loop van de Maas af.

Op basis van het Actueel Hoogtemodel Nederland (AHN) is het duidelijk dat het plangebied op de overgang van een dalvormige laagte en een hogere zone ligt (figuur 4). Het perceel direct ten noordwesten van het gebied ligt 2,5 tot 3 meter lager; vermoedelijk is het plangebied deels opgehoogd (figuur 5). Er wordt verwacht dat het oorspronkelijke maaiveld sterk aangetast is geweest.

Ook op de bodemkaart (Stiboka, 1972) is het plangebied niet gekarteerd (zie figuur 6). Het meest nabije bodemtype (op een afstand van 400 m ten zuiden van het plangebied) is een holtpodzolgrond. Een dergelijke bodem wordt gekenmerkt door een dikke bruine inspoelingslaag (B-horizont).

Geologische situatie (Weerts e.a., 2006; TNO, 2021)	Formatie van Beegden (BE3)
Geomorfologische situatie (Koomen & Maas, 2004)	Niet in kaart gebracht (bebouwde zone), vermoedelijk dalvlakteterras
Ouderdom geomorfologische structuur	Pleistoceen
Bodemkundige situatie	Niet in kaart gebracht (bebouwde zone), mogelijk holtpodzolgrond (BZd24)
Verwachte diepteligging van archeologisch relevante lagen	Direct onder de bouwvoor (ca. 30-40 cm) of een opgehoogd pakket (diepte onbekend)

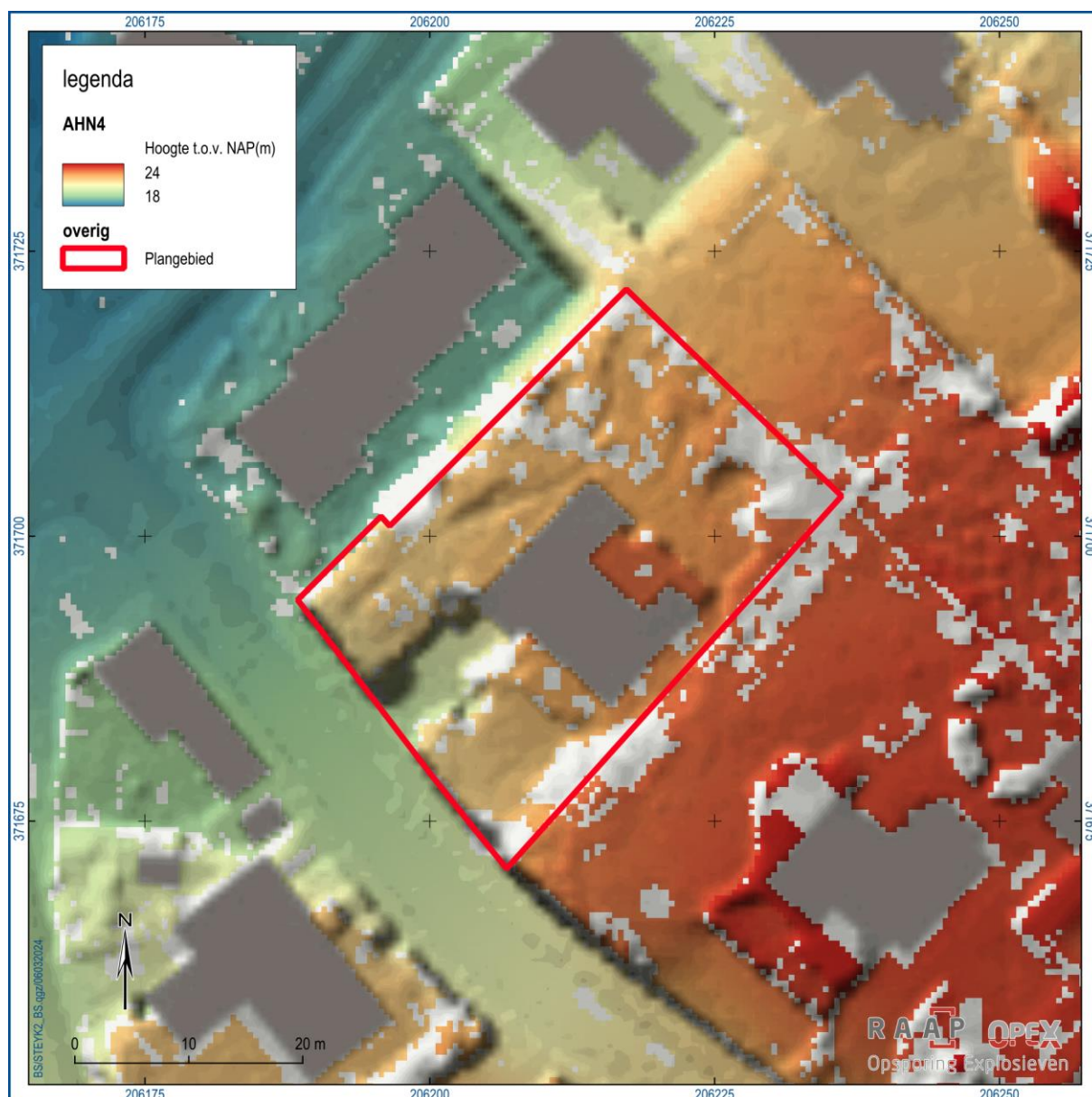
Tabel 2. Overzicht van geologische, geomorfologische en bodemkundige kenmerken van het plangebied en de directe omgeving.

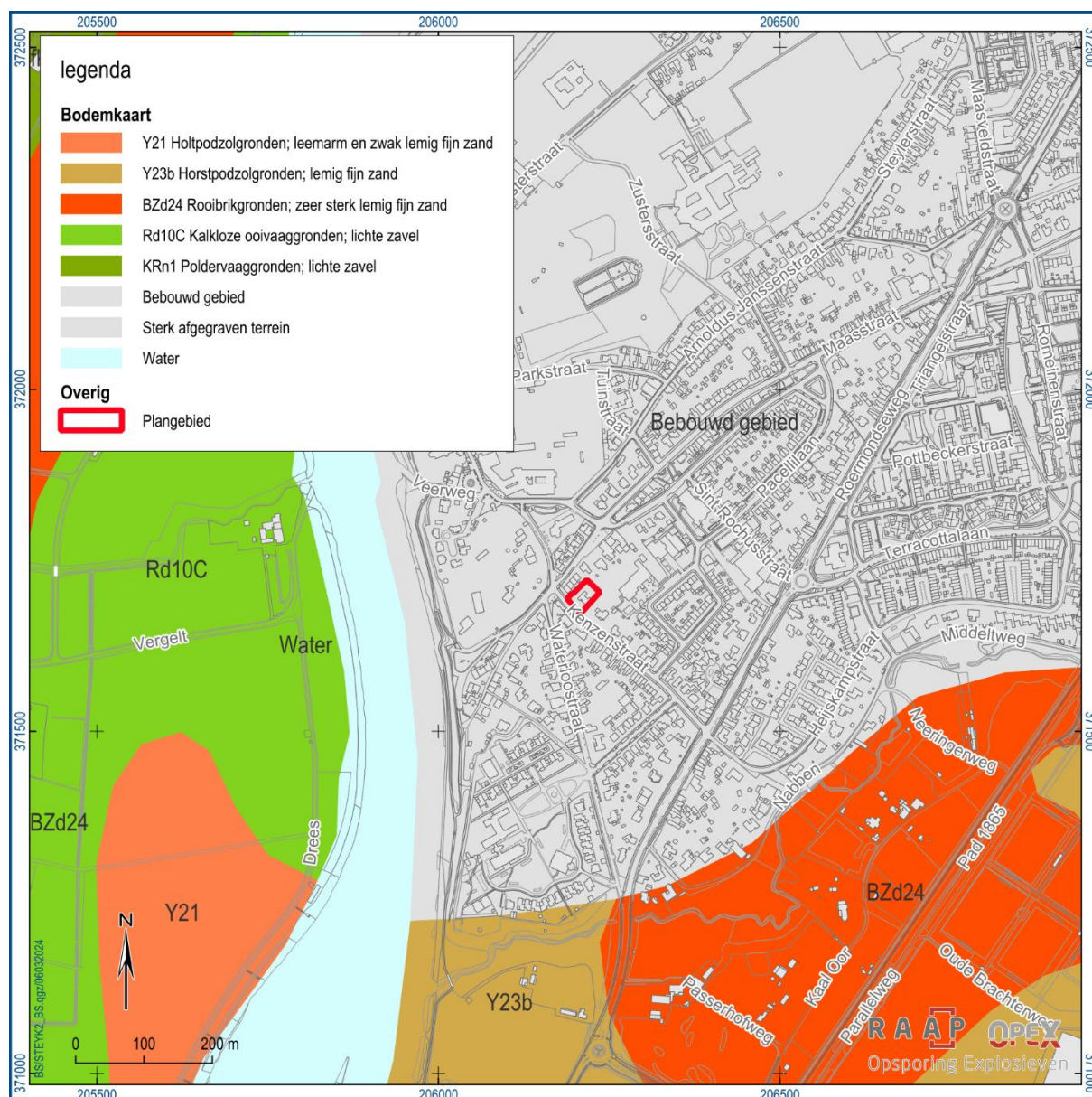
Figuur 3. Geomorfologie. Bron: Koomen en Maas, 2004.

Figuur 4. AHN 4. Let op de scherpe aflijningen van de hoogteverschillen rond het plangebied. Bron: www.ahn.nl.

Figuur 5. AHN 4. Sterk ingezoomd op het plangebied. Bron: www.ahn.nl.

Figuur 6. Bodem. Bron: Stiboka, 1972.

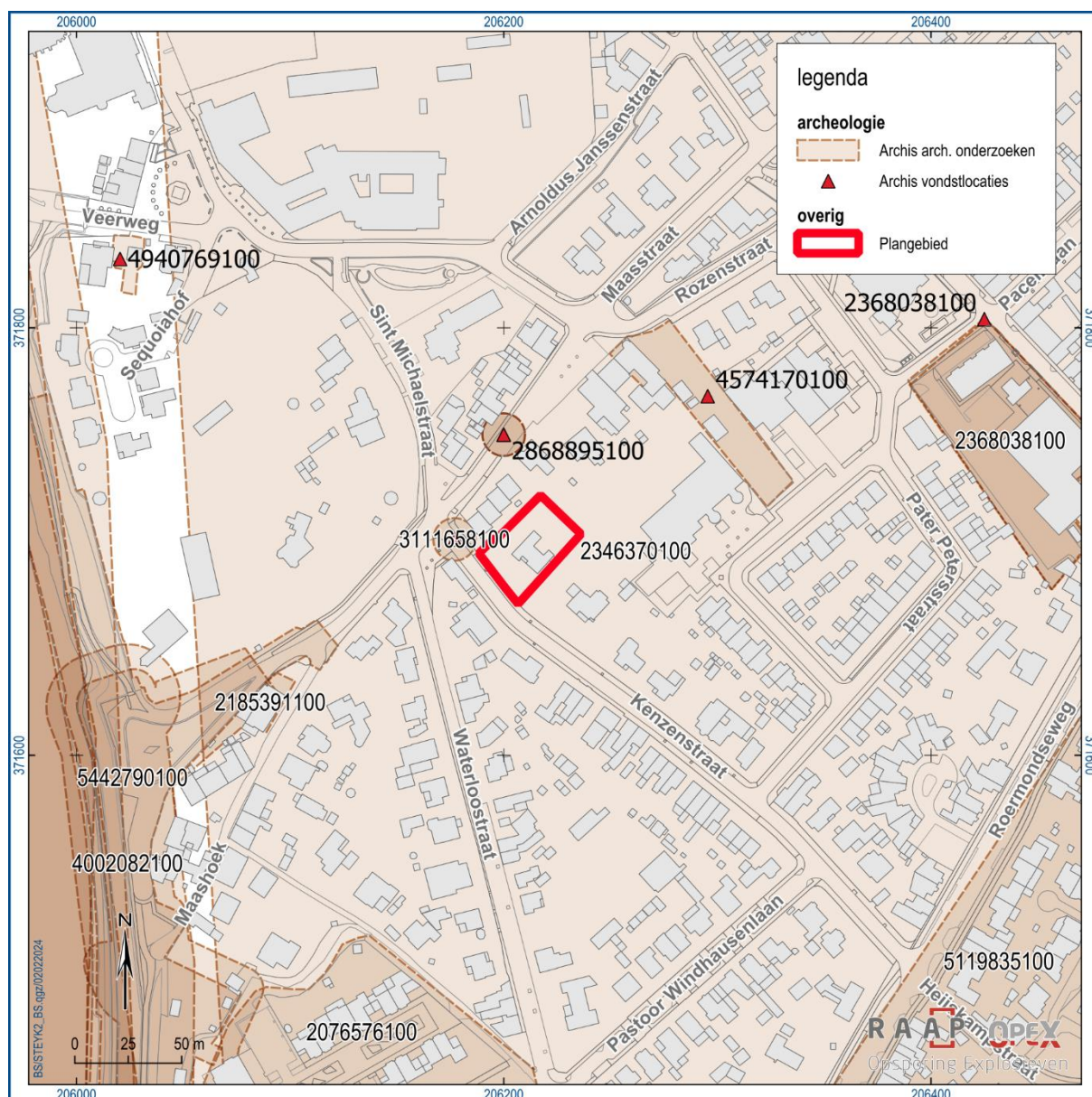
2.3 Archeologische gegevens

In het plangebied of in de directe nabijheid ervan bevinden zich geen archeologische vindplaatsen.

In een straal van 250 m rondom het plangebied zijn er zes vindplaatsen (figuur 7 en tabel 4). Vier hiervan betreffen Romeinse vindplaatsen. Het gaat meer bepaald over een Romeinse weg (zaakidnr. 2266601100), een pottenbakkerij/oven (zaakidnr. 2868895100 en 3118487100) en de vondst van aardewerk (zaakidnr. 3111658100 en 2368038100). De ligging van de Romeinse weg in Venlo is onzeker. De pottenbakkerij, bestaande uit twee ovens en veel Romeinse keramiek waaronder potten en een schaal, werd in 1936 aangetroffen en bevindt zich op 40 m van het plangebied. Het is ook mogelijk dat het over een pannenbakkerij gaat. Direct grenzend aan het plangebied is ook een neolithische bijl (zaakidnr. 3111658100) gevonden.

In de omgeving van het plangebied zijn zes archeologische booronderzoeken uitgevoerd. Bij één booronderzoek (zaakidnr. 2281376100) werd er een relatief intacte rooibrikgrond aangetroffen. Twee andere booronderzoeken (zaakidnr. 4574170100 en 5119835100) spreken over de aanwezigheid van een Bt-horizont. Bij booronderzoek met zaakidnr. 4652798100 werden er ooivaaggronden aangetroffen. Verder tonen deze en de overige booronderzoeken dat de onderzochte bodems in de omgeving van het plangebied regelmatig verstoord zijn.

Er zijn drie archeologische begeleidingen uitgevoerd waarvan één een bewoningssite uit de nieuwe tijd blootlegde (zaakidnr. 4940769100) en één een totaal gebrek aan sporen (zaakidnr. 2368038100).

Figuur 7. Overzichtskartaat archeologische gegevens uit de directe omgeving van het plangebied. Bron: www.cultureelerfgoed.nl en www.archis.nl.

Eerder in de omgeving uitgevoerd onderzoek volgens Archis 3

Zaakidentificatienummer	Ligging	Opmerkingen
4548931100	250 m N	Arch. boringen: hoge mate van verstoring plangebied
4574170100	75 m NO	Arch. boringen: Hoger gelegen gebied goed bewaard met restanten van E- en Bt-horizont, lager gelegen gebied is sterk afgetopt. Zie vondstmelding
2281376100	200 m O	Arch. boringen: rooibrikgronden aanwezig, archeologisch niveau onder bebouwing deels intact.
2368038100	200 m O	Arch. begeleiding: geen sporen. Zie vondstmelding. (volgt op zaakidnr. 2281376100)
5119835100	250 m O	Arch. booronderzoek over km's lang transect (zuidwest-noordoost oriëntatie): Boringen 619 t/m 622 (enige relevante voor dit plangebied) tonen één melding van Bt-horizont, verder enkel A-C profiel
2076576100	200 m ZW	Arch. boringen: geen informatie
2185391100	100 m WZW	Arch. bureauonderzoek: middelhoge verwachting paleolithicum – nieuwe tijd
4002082100	150 m WZW	Arch. bureauonderzoek: hoge verwachting vanaf mesolithicum
4652798100	120 m WZW	Arch. boringen: In het deelgebied in Steyl wordt de bodem wordt als ooivaaggrond beschreven. Op één locatie werd een puinlaag uit de nieuwe tijd aangetroffen (volgt op zaakidnr. 4002082100)
5442790100	75 m WZW	Arch. begeleiding: nog niet gepubliceerd (volgt op zaakidnr. 4652798100)
3296988100	200 m W	Arch bureauonderzoek: voor verdiepen maas.
2266601100	200 m W	Arch bureauonderzoek: Romeinse wegen naast maas. Zie vondstmelding
4544873100	250 m W	Onderwater archeologie: geen archeologie aangetroffen.
4940769100	250 m NW	Arch. begeleiding: grondsporen uit 19 ^e eeuw, Zie vondstlocatie

Tabel 3. Overzicht van eerder archeologisch onderzoek in en rond het plangebied. Bron: www.archis.nl

Bekende archeologische gegevens

Zaakidentificatienr.	Ligging	Complex	Datering	Opmerkingen
4574170100	75 m NO	Niet vermeld	Nieuwe tijd	Aardewerk
2368038100	200 m O	Niet te bepalen	Romeinse tijd, late middeleeuwen, nieuwe tijd	Aardewerk
2266601100	200 m W	Weg	Romeinse tijd	Romeinse wegen. Veel onzekerheid over ligging
4940769100	250 m NW	Bewoning (inc. verdediging)	Nieuwe tijd	Keramiek, bouw materiaal, pijp, spijker, steengoed
3111658100	20 m W	Niet te bepalen	Neolithicum en Romeinse tijd	Arch. veldkartering: keramiek, gepolijste bijl
2868895100 en 3118487100 (zelfde locatie)	40 m N	Pottenbakkerij	Romeinse tijd	In 1936 ontdekt. 2 Ovens (kan ook een pannbakkerij betreffen), onbepaalde keramiek, 'veel' potten, kom/schaal, ijzer

Tabel 4. Overzicht van de bekende archeologische vondstlocaties in en rond het plangebied. Bron: www.archis.nl

Bekende archeologische gegevens uit andere bronnen

Op 2 februari 2024 is een verzoek gedaan aan de vereniging Heemkundige Kring Tegelen voor aanvullende gegevens. Hierop volgde geen antwoord.

2.4 Historische situatie

Op basis van historische kaarten kan inzicht worden verkregen in het historisch gebruik van een gebied van na de late middeleeuwen tot begin 20e eeuw. In die periode was men veel meer dan nu gebonden aan de (on)mogelijkheden die het natuurlijke landschap bood voor bewoning en andere vormen van landgebruik. Het historisch gebruik zegt daarmee iets over de archeologische potentie van het gebied. Daarnaast kan het informatie leveren over eventuele bodemverstoringen die in het verleden hebben plaatsgevonden.

Op het kadastrale minuutplan uit de periode 1811-1832 (gemeente Tegelen, sectie A, blad 01) is het plangebied deel van drie verschillende percelen. Direct ten noordwesten en aan de andere kant van de hedendaags nog bestaande Kenzenstraat is bebouwing aanwezig. Op de topografische kaart uit 1850 is duidelijk dat het plangebied op de flank van een hoger gebied ligt. In de volgende decennia, en vooral vanaf de 20ste eeuw, wordt de omgeving steeds dichter bebouwd. Het plangebied zelf werd pas in 1962 bebouwd met één woning, die er nog steeds staat (maar gesloopt zal worden).

Er bevinden zich geen rijksmonumenten, gemeentelijke monumenten, MIP-objecten of overige bouwhistorische waarden in of direct rondom het plangebied.

Figuur 8. Overzicht van historische kaarten. Het plangebied is steeds rood aangeduid. Bron: www.topotijdreis.nl.

2.5 Huidige situatie

Aan de hand van actuele gegevens van recente luchtfoto's, Google Street View, locatiebezoek en navraag bij de opdrachtgever zijn de onderstaande zaken over de huidige situatie te melden.

Huidig grondgebruik	Bebouwd met één woonhuis dat volledig onderkelderd is. Aan het westelijke deel van het huis zijn de kelders 1,8 m -mv diep, en aan het oostelijke deel 0,8 m -mv diep. Rond het huis ligt een tuin en er is een oprit aanwezig aan de voorkant.
Hoogteligging maaiveld	20,3-23 m +NAP. Het grootste deel is 22-22,5 m +NAP. De straat aan de voorzijde van het perceel kent een hoogteligging van 19,3-20,6 m +NAP
Grondwatertrap of -stand	Niet bekend (bebouwd gebied op bodemkaart)
Milieutechnische condities	Niet bekend
Aanwezige constructies (funderingen, kelders e.d.)	Woonhuis, volledig onderkelderd.
Locatie van kabels/leidingen	Alleen in de zuidwestelijke hoek van het plangebied

Tabel 5. Overzicht van de huidige situatie van het plangebied.

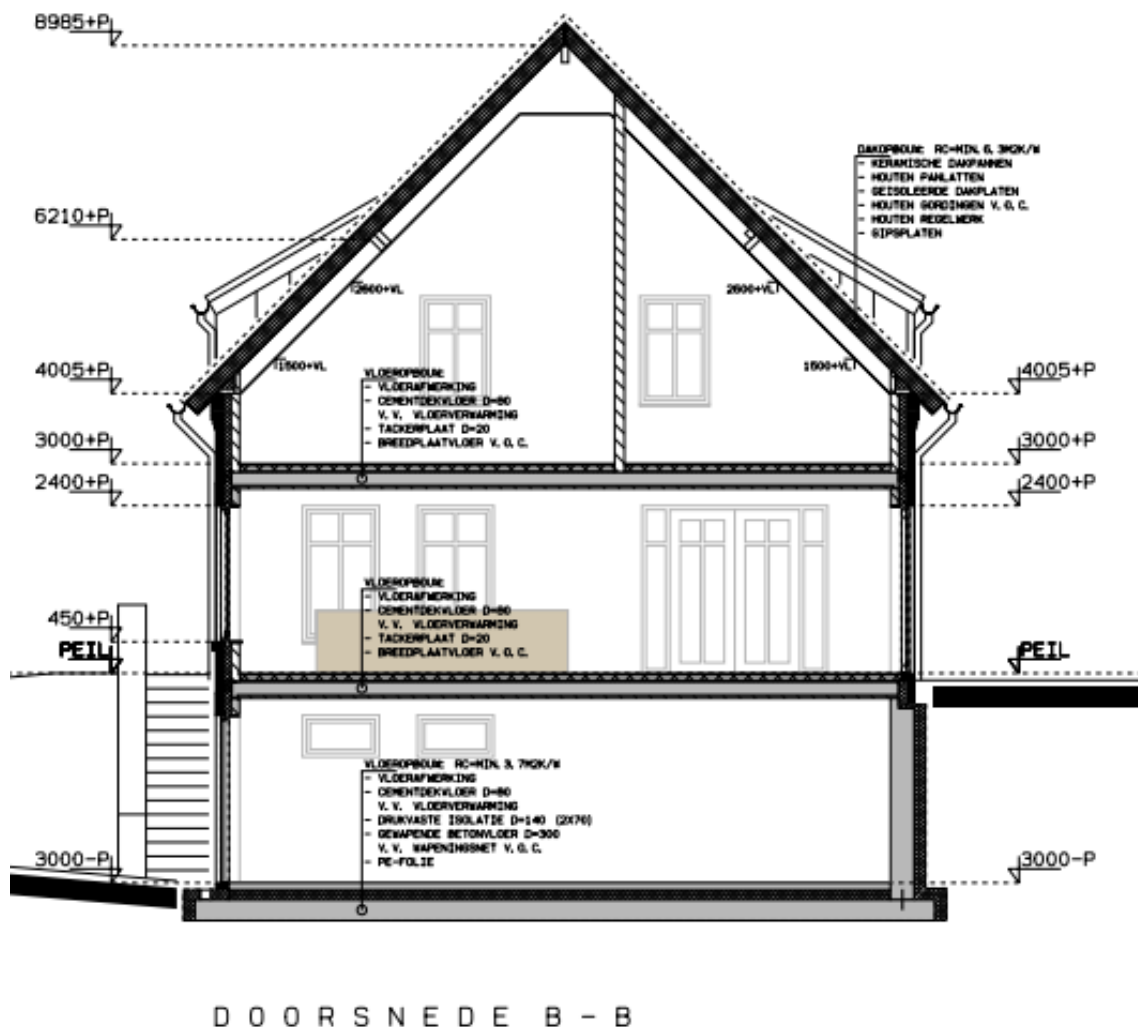
Figuur 9. Luchtfoto uit 2022. Bron: www.topotijdreis.nl.

2.6 Toekomstige situatie

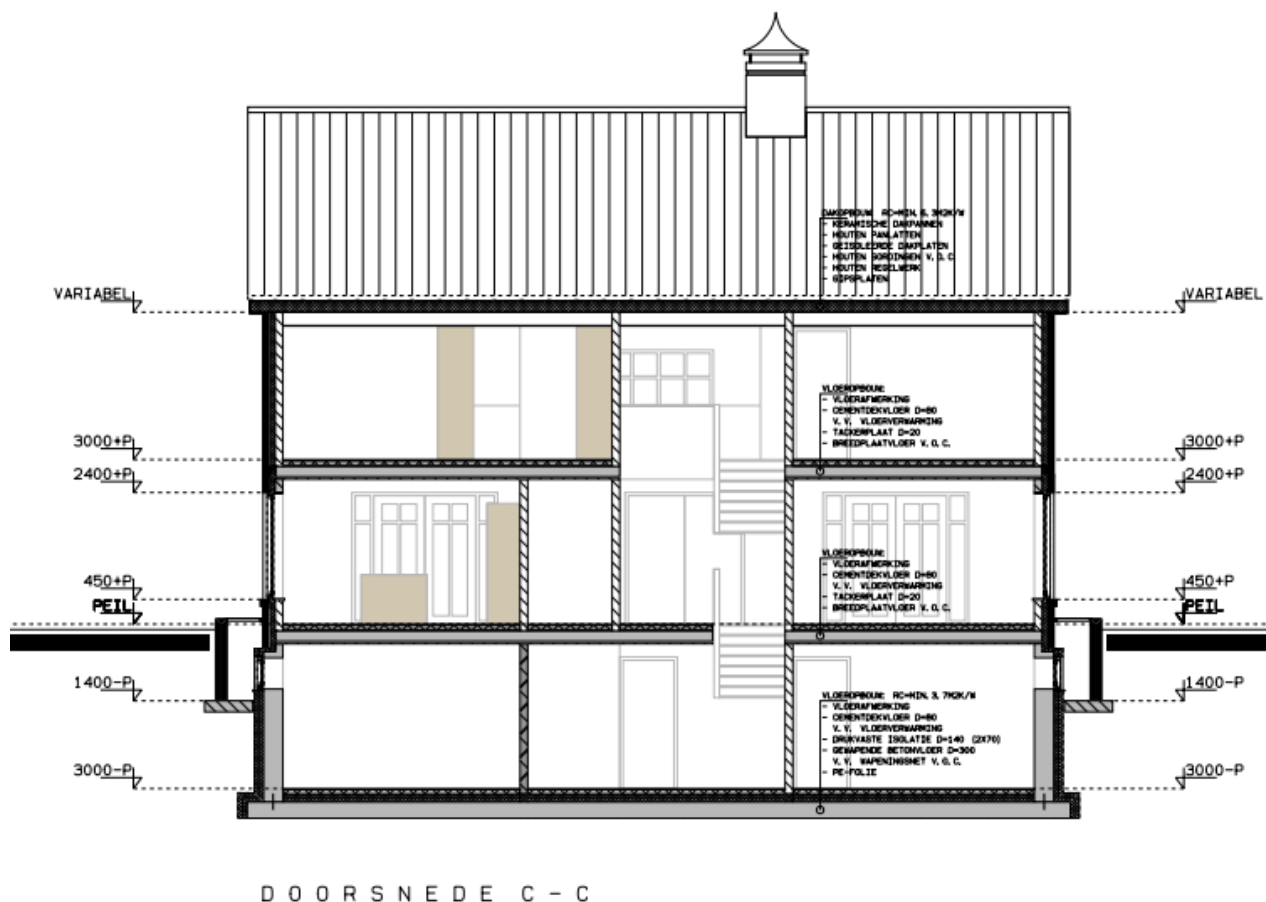
Uit navraag bij de opdrachtgever is het volgende gebleken over de toekomstige situatie:

Aard	De bestaande woning wordt gesloopt en er wordt een nieuwe gebouwd, die ook volledig onderkelderd zal zijn
Omvang en diepte	Ongeveer 170 m ² en meer dan 3 m -mv
Invloed op maaiveld en grondwater	Aantasting maaiveld
Toekomstig gebruik	Woonhuis
Toekomstige gebruiker	Bewoner

Tabel 6. De toekomstige situatie.

Figuur 10: Deel van het inrichtingsplan, verkregen van opdrachtgever.

Figuur 11. Deel van het inrichtingsplan, verkregen van opdrachtgever.

2.7 Gespecificeerde archeologische verwachting

Op basis van de tijdens het bureauonderzoek verzamelde gegevens is een gespecificeerde archeologische verwachting opgesteld. Deze geeft inzicht in de aard en de ouderdom (inclusief omvang en uiterlijke kenmerken), (diepte)ligging, en gaafheid van eventueel aanwezige archeologische resten.

Aard en ouderdom

Het verspreidingspatroon van archeologische vindplaatsen is voor een groot deel gerelateerd aan de fysieke eisen die de mens stelde aan de leef- en woonomgeving. Het meest markant zijn de verschillen tussen jager-verzamelaars enerzijds en landbouwers anderzijds.

Jager-verzamelaars

In de steentijd (paleolithicum t/m neolithicum) leefden de mensen voornamelijk van de jacht, visvangst en het verzamelen van eetbare planten en vruchten. Deze zogenaamde jager-verzamelaars trokken door het landschap en verbleven alleen tijdelijk op een plek. Uit een ruimtelijke analyse blijkt dat hun kampementen in vrijwel alle gevallen waren gesitueerd op de overgang van nat naar droog. Nabij

dergelijke gradiëntzones waren namelijk de meeste voedselbronnen voorhanden en was (drink)water bereikbaar.

Het plangebied ligt op de overgang van een (zwak uitgesproken) dalvormige laagte naar een hogere zone en bevindt zich dus in een gradiëntzone. Zodoende kunnen er vindplaatsen van jager-verzamelaars verwacht worden. Het plangebied ligt juist buiten de archeologische verwachtingskaart van het Maasdal (R. Isarin et al, 2015). 60 m Naar het westen ligt een interstadiale terrasvlakte waarbij de archeologische basisverwachting als volgt geldt: “Kans op het voorkomen van vindplaatsen gerelateerd aan bewoning, begraving, economische en rituele activiteiten”. De jager-verzamelaarsvindplaatsen kenmerken zich door een (oppervlakkige) concentratie van vuurstenen werktuigen en afval.

Landbouwers

Met de introductie van de landbouw (vanaf het neolithicum) werd de mate waarin gronden geschikt waren om te beakkeren een steeds belangrijker factor in de locatiekeuze van de mensen. De eerste akkergronden werden aangelegd op de van nature vruchtbaarste gronden. Bovendien moesten de gronden goed ontwaterd zijn.

Op basis van de bodemkaart en booronderzoek in de omgeving van het plangebied worden er (holt)podzolgronden verwacht in het plangebied, die aantrekkelijk waren voor landbouw. Daarnaast zijn er in de omgeving van het plangebied veel Romeinse vindplaatsen aanwezig, waaronder een pottenbakkerij op 40 m afstand, alsmede mogelijks een Romeinse weg. Daarom geldt er een hoge verwachting voor vindplaatsen van landbouwers, speciaal uit de Romeinse tijd.

(Diepte)ligging en conservering

Eventuele archeologische resten kunnen zich in geval van een intacte bodem direct onder de bouwvoor bevinden, vanaf ca. 30-40 cm -mv. Als er een ophogingspakket aanwezig is, zullen dergelijke resten zich op een veel dieper niveau bevinden. Onverbrande organische resten worden niet verwacht gezien het hoogstwaarschijnlijk zeer diepe grondwaterniveau.

3 Veldonderzoek

3.1 Methode

Het inventariserend veldonderzoek (IVO) bestond uit een verkennend booronderzoek. De gevolgde onderzoeksmethode voor het veldwerk is bepaald op basis van de resultaten van onderhavig bureauonderzoek. Het veldonderzoek is uitgevoerd op 5 februari 2024.

Daartoe zijn 4 boringen zo optimaal mogelijk verspreid geplaatst (figuur 12).

Er is geboord tot maximaal 420 cm -mv met een Edelmanboor (7 cm). De boringen zijn tijdens het veldwerk lithologisch conform NEN 5104 (Nederlands Normalisatie-instituut, 1989) digitaal beschreven in het boorbeschrijvingssysteem van RAAP (Deborah3: zie bijlage 3) en met behulp van een GPS ingemeten. Van alle boringen is de hoogte bepaald met behulp van een RTK-GPS.

Hoewel het onderzoek een verkennend onderzoek betreft, is het opgeboorde materiaal in het veld door middel van verbrokkeling en versnijding gecontroleerd op de aanwezigheid van archeologische indicatoren (zoals houtskool, vuursteen, aardewerk, metaal, bot, verbrande leem en fosfaatvlekken).

3.2 Resultaten

3.2.1 Veldwaarnemingen

Er zijn sterke hoogteverschillen binnen het plangebied zichtbaar over het perceel. Zo ligt de oprit maar iets hoger dan de straat (ca. 0,5 m verschil), ligt de voortuin al beduidend hoger (ca. 1,5 m verschil met de oprit) en de achtertuin nog hoger (ca. 2 m verschil met de oprit). Het perceel ligt ook veel hoger (ca. 3 m) dan het noordwestelijk gelegen perceel, en dan de straat (ca. 2-2,5 m).

3.2.2 Geologie en bodem

Het plangebied is sterk opgehoogd met zand, doorspekt met klei- en leembrokken. De dikte van het pakket varieert sterk in de vier boringen, namelijk tussen 2,1 en 3,7 m. Bovenop het pakket is er een 10-20 cm dikke matig humeuze bouwvoor aanwezig.

Onder het ophogingspakket werden er geen sporen van bodemvorming aangetroffen, waardoor er sprake is van een zogenaamd A-C-profiel. De oorspronkelijke bodem (de C-horizont) bestaat uit terrasafzettingen van de Maas die over het algemeen bestonden uit matig grof zand met grind, met hierop een dunne laag dekzand, zoals bij boringen 1, 2 en 3 is waargenomen.

Boring	Hoogte maaiveld (m +NAP)	Hoogte (m +NAP) C-horizont	Dikte ophogingspakket (m)
1	22,5	18,8	3,7
2	20,8	18,6	2,2
3	22,8	20,7	2,1
4	21,8	18,8	2,9

Tabel 7. Overzicht van de boringen met informatie over de ophogingspakketten.

3.2.3 Archeologische indicatoren

Er zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen.

Figuur 12. Locatie van de gezette boringen.

3.3 Archeologische relevantie

De oorspronkelijke bodem in het plangebied is verdwenen als gevolg van het aanbrengen van het ophogingszand. Daarom worden er geen archeologische resten meer verwacht.

4 Conclusies en advies

4.1 Conclusie

Op grond van de onderzoeksresultaten en onder verwijzing naar de doelstellingen, kunnen de volgende uitspraken worden gedaan:

1. Hoe ziet de geo(morfo)logische en/of bodemkundige opbouw van het plangebied eruit?

In het plangebied komt een ophogingspakket voor met een dikte variërende tussen 2,1 en 3,7 m. Hieronder is een dunne laag dekzand aanwezig met daaronder terrasafzettingen van de Maas. Er werd geen bodemontwikkeling waargenomen.

2. Welke gegevens met betrekking tot archeologische complexen in en rond het plangebied zijn reeds bekend?

In een straal van 250 m rondom het plangebied zijn er zes vindplaatsen. Vier hiervan betreffen Romeinse vindplaatsen. Het gaat meer bepaald over een Romeinse weg (zaakidnr. 2266601100), een pottenbakkerij/oven (zaakidnr. 2868895100 en 3118487100) en de vondst van aardewerk (zaakidnr. 3111658100 en 2368038100). De ligging van de Romeinse weg in Venlo is onzeker. De pottenbakkerij, bestaande uit twee ovens en veel Romeinse keramiek waaronder potten en een schaal, werd in 1936 aangetroffen en bevindt zich op 40 m van het plangebied. Het is ook mogelijk dat het over een pannenbakkerij gaat. Direct grenzend aan het plangebied is ook een neolithische bijl (zaakidnr. 3111658100) gevonden.

3. Wat was het historisch landgebruik van het plangebied en wat is het landgebruik nu en wat is de invloed daarvan op de (verwachte) archeologie en (bodem)gaafheid?

Op het kadastrale minuutplan uit de periode 1811-1832 (gemeente Tegelen, sectie A, blad 01) is het plangebied deel van drie verschillende percelen. Direct ten noordwesten en aan de andere kant van de hedendaags nog bestaande Kenzenstraat is bebouwing aanwezig. Op de topografische kaart uit 1850 is duidelijk dat het plangebied op de flank van een hoger gebied ligt. In de volgende decennia, en vooral vanaf de 20ste eeuw, wordt de omgeving steeds dichter bebouwd. Het plangebied zelf werd pas in 1962 bebouwd met één woning, die er nog steeds staat (maar gesloopt zal worden).

4. Wat is de gespecificeerde verwachting ten aanzien van nog onbekende archeologische waarden in het gebied?

Jager-verzamelaars

Het plangebied ligt op de overgang van een (zwak uitgesproken) dalvormige laagte naar een hogere zone en bevindt zich dus in een gradiëntzone. Zodoende kunnen er vindplaatsen van jager-verzamelaars verwacht worden. Het plangebied ligt juist buiten de archeologische verwachtingskaart van het Maasdal (R. Isarin et al, 2015). 60 m Naar het westen ligt een interstadiale terrasvlakte waarbij de archeologische basisverwachting als volgt geldt: "Kans op het voorkomen van vindplaatsen gerelateerd aan bewoning, begraving, economische en rituele activiteiten". De jager-verzamelaarsvindplaatsen kenmerken zich door een (oppervlakkige) concentratie van vuurstenen werktuigen en afval.

Landbouwers

Op basis van de bodemkaart en booronderzoek in de omgeving van het plangebied worden er (holt)podzolgronden verwacht in het plangebied, die aantrekkelijk waren voor landbouw. Daarnaast zijn er in de omgeving van het plangebied veel Romeinse vindplaatsen aanwezig, waaronder een pottenbakkerij op 40 m afstand, alsmede mogelijks een Romeinse weg. Daarom geldt er een hoge verwachting voor vindplaatsen van landbouwers, speciaal uit de Romeinse tijd.

5. Komt de geo(morfo)logische en/of bodemkundige opbouw in het plangebied overeen met hetgeen op basis van het bureauonderzoek verwacht werd?

Deels. Er werd verwacht dat er ophogingspakketten aanwezig zouden zijn wat klopt, maar er is geen sprake meer van een oorspronkelijke bodem.

6. Dient op basis van de resultaten van het veldonderzoek de gespecificeerde archeologische verwachting te worden bijgesteld?

Ja. Omdat er geen bodemvorming meer aanwezig is worden er geen archeologische resten meer verwacht.

7. Waar en op welke diepte bevinden zich de archeologisch interessante lagen?

Deze worden niet meer verwacht..

8. Is de bodemopbouw in het plangebied zodanig (intact) dat archeologisch vervolgonderzoek zinvol is?

Nee.

9. Wat is de invloed van de toekomstige inrichting op eventuele archeologische resten?

Niet van toepassing, omdat er geen archeologische resten verwacht worden.

10. Op welke wijze kan bij de planvorming met archeologische resten worden omgegaan?

Omdat die resten niet meer worden verwacht, hoeft er geen rekening mee te worden gehouden.

4.2 Advies

Op basis van de resultaten van dit onderzoek blijkt dat in het plangebied zeer waarschijnlijk geen archeologische resten meer voorkomen. Daarom wordt in het kader van de voorgenomen bodemingrepen geen vervolgstap uit het proces van de Archeologische Monumentenzorg (AMZ) noodzakelijk geacht.

In het overige deel van het plangebied wordt in het kader van de voorgenomen bodemingrepen ook geen archeologisch vervolgonderzoek aanbevolen. Indien bij de uitvoering van de werkzaamheden onverwacht archeologische resten worden aangetroffen, dan is conform artikel 5.10 van de Erfgoedwet aanmelding van de desbetreffende vondsten bij de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap c.q. de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed verplicht (vondstmelding via ARCHIS).

4.3 Tot slot

Dit rapport geeft (selectie)adviezen. Het is aan de bevoegde overheid, de gemeente Venlo, deze al dan niet over te nemen in de vorm van een (selectie)besluit.

Literatuur

- Isarin, R, E. Rensink, R. Ellenkamp & E. Heunks 2015: Archeologische Verwachtingskaart Maasdal tussen Mook en Eijsden. Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, Amersfoort.
- Koomen, A.J.M. & G.J. Maas, 2004. Geomorfologische kaart Nederland (GKN). Achtergronddocument bij het landsdekkende digitale bestand. Alterra-rapport 1039, Wageningen.
- Nederlands Normalisatie-instituut, 1989. Nederlandse Norm NEN 5104, Classificatie van onverharde grondmonsters. Nederlands Normalisatie-instituut, Delft.
- SIKB, 2016. Beoordelingsrichtlijn Archeologie. BRL SIKB 4000. SIKB, Gouda.
- Stiboka, 1981. Bodemkaart van Nederland, schaal 1:50.000. Stichting voor Bodemkartering, Wageningen
- TNO, 2021. Geologische overzichtskaart Nederland. <https://www.dinoloket.nl/ondergrondmodellen>
- TNO, 2021. Geologische overzichtskaart Nederland. <https://www.dinoloket.nl/ondergrondmodellen>
- Weerts, H., J. Schokker, K. Rijdsijk & C. Laban, 2006. Geologische overzichtskaart van Nederland. TNO Bouw en Ondergrond, Utrecht.

Websites/Digitale bronnen

www.ahn.nl

www.archis.nl

www.cultureelerfgoed.nl

www.ruimtelijkeplannen.nl

www.topotijdreis.nl

Overzicht van figuren, tabellen, bijlagen en appendices

Figuren:

Figuur 1. Aanduiding plangebied. Inzet: ligging in Nederland (ster).	6
Figuur 2. Uitsnede gemeentelijke archeologische beleidskaart Venlo (Van Dijk, 2007). Bruin: begrenzing vindplaats; diep roze: zone met een zeer hoge archeologische verwachting; beige: zone met een hoge of middelhoge archeologische verwachting; rood: verwachte ligging Romeinse weg.	7
Figuur 3. Geomorfologie. Bron: Koomen en Maas, 2004.	11
Figuur 4. AHN 4. Let op de scherpe aflijningen van de hoogteverschillen rond het plangebied. Bron: www.ahn.nl .	12
Figuur 5. AHN 4. Sterk ingezoomd op het plangebied. Bron: www.ahn.nl .	13
Figuur 6. Bodem. Bron: Stiboka, 1972.	14
Figuur 7. Overzichtskaart archeologische gegevens uit de directe omgeving van het plangebied. Bron: www.cultureelerfgoed.nl en www.archis.nl .	16
Figuur 8. Overzicht van historische kaarten. Het plangebied is steeds rood aangeduid. Bron: www.topotijdreis.nl .	19
Figuur 9. Luchtfoto uit 2022. Bron: www.topotijdreis.nl .	20
Figuur 11. Deel van het inrichtingsplan, verkregen van opdrachtgever.	22
Figuur 12. Locatie van de gezette boringen.	25

Tabellen:

Tabel 1. Administratieve gegevens.	8
Tabel 2. Overzicht van geologische, geomorfologische en bodemkundige kenmerken van het plangebied en de directe omgeving.	10
Tabel 3. Overzicht van eerder archeologisch onderzoek in en rond het plangebied. Bron: www.archis.nl	17
Tabel 4. Overzicht van de bekende archeologische vondstlocaties in en rond het plangebied. Bron: www.archis.nl	17
Tabel 5. Overzicht van de huidige situatie van het plangebied.	20
Tabel 6. De toekomstige situatie.	21
Tabel 7. Overzicht van de boringen met informatie over de ophogingspakketten.	24

Bijlagen:

Bijlage 1. Tijdschaal
Bijlage 2. Motivatie geraadpleegde bronnen
Bijlage 3. Boorbeschrijvingen

Bijlage 1. Tijdschaal

Archeologische perioden				
Tijdperk				Datering
Recente tijd				1945
Nieuwe tijd		C		1850
		B		1650
		A		1500
Middeleeuwen		Laat B		1250
		Laat A		1050
		Vroeg	D: Ottoonse tijd	900
			C: Karolingische tijd	725
			B: Merovingische tijd	525
			A: Volksverhuizingstijd	450
Romeinse tijd		Laat		270
		Midden		70 na Chr.
		Vroeg		15 voor Chr.
Prehistorie	IJzertijd		Laat	250
			Midden	500
			Vroeg	800
	Bronstijd		Laat	1100
			Midden	1800
			Vroeg	2000
	Neolithicum (Nieuwe Steentijd)		Laat	2850
			Midden	4200
			Vroeg	4900/5300
	Mesolithicum (Midden Steentijd)		Laat	6450
			Midden	8640
			Vroeg	9700
	Paleolithicum (Oude Steentijd)		Laat	12.500
			Jong B	16.000
			Jong A	35.000
			Midden	250.000
			Oud	

tabel1_standard_Archeologisch_RAAP_2014

Bijlage 2. Motivatie geraadpleegde bronnen

LS03 en LS04, motivatie voor de keuze van de geraadpleegde bronnen (+ indien van toepassing)

Bron	Geraadpleegd en afgebeeld/beschreven	Geraadpleegd, niet afgebeeld	Niet beschikbaar voor dit plan-/onderzoeksgebied	Bevat geen (nieuwe) relevante informatie	Opmerking
Bodemkaart van NL	X				
Geologische kaart van NL		X			
Geomorfologische kaart van NL	X				
Gedetailleerde bodemkaarten			X		
DINO		X			
Gegevens milieukundig bodemonderzoek			X		
Actueel Hoogtebestand Nederland	X				
Lucht- en satellietfoto's	X				
Topografische kaart van Nederland	X				
Oud(st)e kadasterkaarten	X				
Historische kaarten van Nederland	X				
Beeldmateriaal bouwhistorie			X		
Archeologische en cultuurhistorische rapportages		X			
Archieven (RAAP)		X			
Eigenaar en gebruiker		X			
AMK		X			
Archis	X				
CMA		X			
CAA		X			
CHW		X			
Literatuur (arch./aardwet.)		X			
Gebiedsgerichte specialisten			X		
Amateurarcheologen			X		
Gemeentelijke waarden- of verwachtingskaart	X				
Archeologisch depot				X	

Bijlage 3. Boorbeschrijvingen

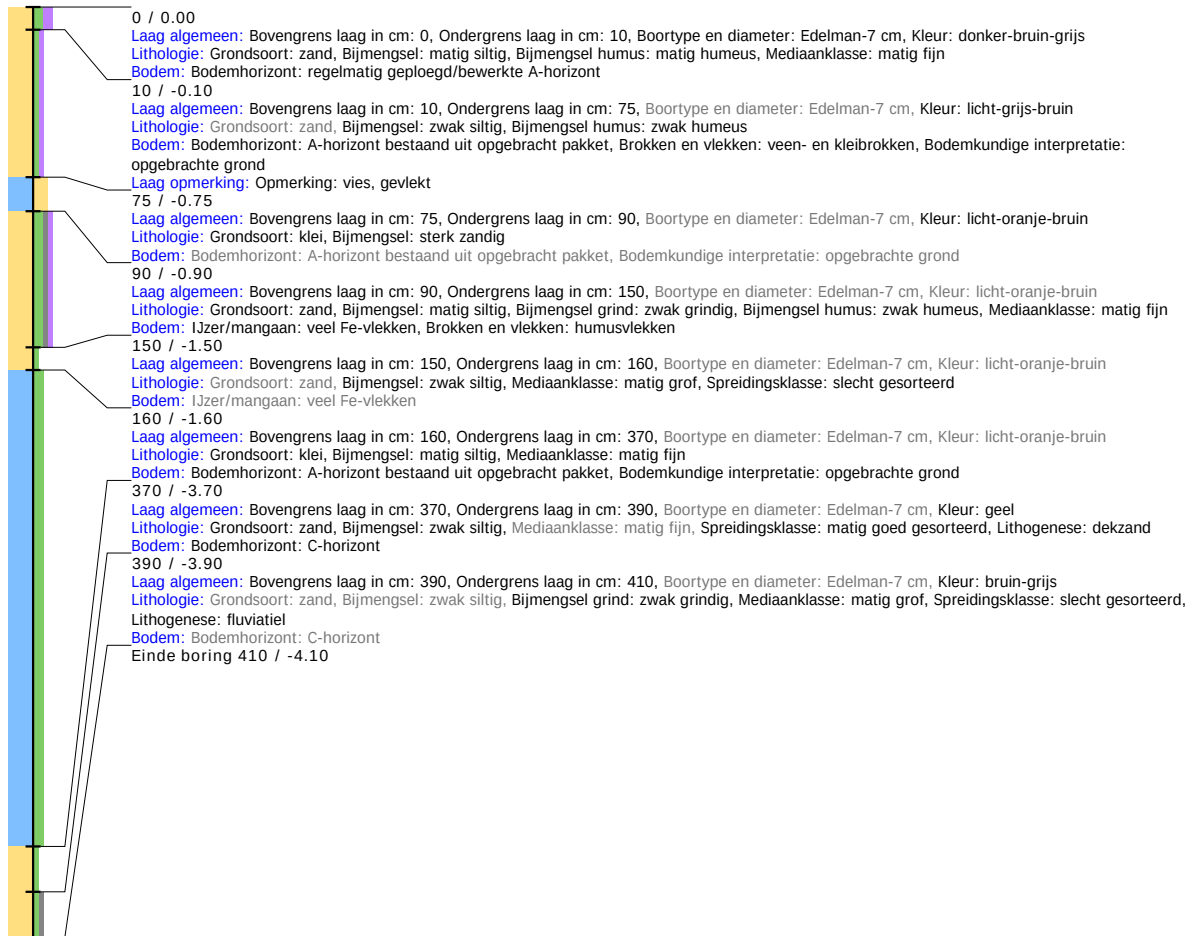
Boring: STEYK2_1

Kop algemeen: Projectcode: STEYK2, Boornummer: 1, Beschrijver(s): BS, Datum: 05-02-2024, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 410

Coördinaten: Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 0, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS

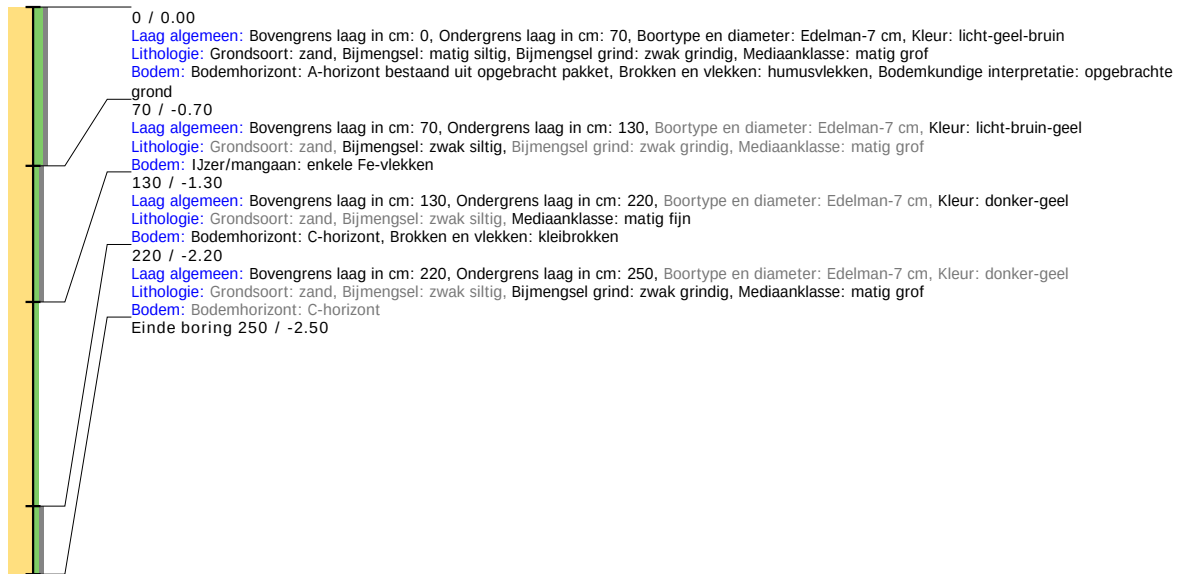
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Venlo

Uitvoering: Opdrachtgever: Bureau Leefomgeving BV, Uitvoerder: RAAP Zuid

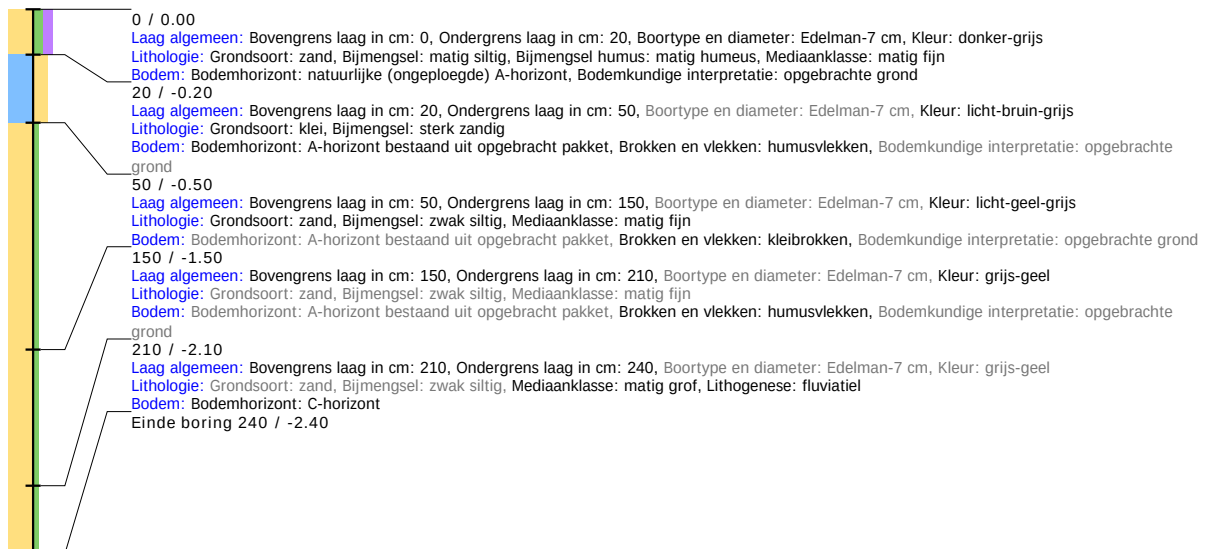
Boring: STEYK2_2

Kop algemeen: Projectcode: STEYK2, Boornummer: 2, Beschrijver(s): BS, Datum: 05-02-2024, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 250
Coördinaten: Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 0, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Venlo
Uitvoering: Opdrachtgever: Bureau Leefomgeving BV, Uitvoerder: RAAP Zuid

Boring: STEYK2_3

Kop algemeen: Projectcode: STEYK2, Boornummer: 3, Beschrijver(s): BS, Datum: 05-02-2024, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 240
Coördinaten: Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 0, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Venlo
Uitvoering: Opdrachtgever: Bureau Leefomgeving BV, Uitvoerder: RAAP Zuid

Boring: STEYK2_4

Kop algemeen: Projectcode: STEYK2, Boornummer: 4, Beschrijver(s): BS, Datum: 05-02-2024, Doel boring: archeologie - verkenning, Einddiepte boring in cm: 320

Coördinaten: Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 0, Precisie hoogte: 1 cm, Referentieveld hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS

Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Venlo

Uitvoering: Opdrachtgever: Bureau Leefomgeving BV, Uitvoerder: RAAP Zuid

